

การศึกษาเรื่องศักยภาพของการเป็นชุมชนเข้มแข็ง มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) ศึกษาลักษณะโครงสร้างสังคมของชุมชน 2) ศึกษาการรับรู้ และการตีความของสมาชิกในชุมชนต่อศักยภาพของการเป็นชุมชนเข้มแข็ง และ 3) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนา ศักยภาพชุมชน

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ประชาชนในหมู่บ้านการเคหะชุมชน สงขลา หมู่ที่ 9 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ข้อมูลที่นำมาใช้ศึกษาวิเคราะห์ ประกอบด้วย การเข้าร่วมสังเกตการณ์ในการประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน ข้อมูลเอกสาร ข้อมูลบุคคลและการสังเกต สัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จากบุคคลต่าง ๆ ในหมู่บ้าน จาก การศึกษาพบว่า

1. ลักษณะโครงสร้างสังคมของชุมชน เป็นชุมชนที่มีความผูกพันกัน ในลักษณะพึ่งพาอาศัยกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความเป็นเครือญาติกันสูง ลักษณะโครงสร้างสังคมจึงเป็นระบบเครือญาติเป็นหลัก อุปถัมภ์เป็นรอง และฝักฝ่ายเป็นเสริม

2. การรับรู้และตีความของสมาชิกในชุมชนต่อศักยภาพของการเป็นชุมชนเข้มแข็ง ชาวบ้านในชุมชนเห็นว่า การที่จะเป็นชุมชนเข้มแข็งได้นั้น ชาวบ้านในชุมชนจะต้องมีจิตใจที่รักชุมชน รู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน มีจิตวิญญาณในการพัฒนาชุมชน จะต้องรัก สามัคคี มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มีการพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกัน ในทางปฏิบัติ เพื่อให้งานที่ทำประสบความสำเร็จ ต้องสนใจที่จะศึกษา เรียนรู้ พัฒนาตนเอง ติดตามข่าวสารข้อมูลที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง และจะต้องมีคณะกรรมการ บริหารและสมาชิก หรือกลุ่มคณะทำงานที่มีความสามารถในการบริหารจัดการในชุมชน สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการบริหารจัดการได้ดี

3. ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนา ศักยภาพชุมชน คือ ชาวบ้านบางกลุ่มยังมีอคติต่อผู้นำ ทำให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ได้ได้รับความร่วมมืออย่างเต็มที่ การดำเนิน กิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนขาดความต่อเนื่อง ชาวบ้านขาดความสามัคคี ไม่มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ไม่ให้ความร่วมมือและไม่เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน และปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ซึ่งทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมามากมาย เช่น ปัญหาการลักทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ผลสรุปจากการศึกษา ศักยภาพของการเป็นชุมชนเข้มแข็ง : ศึกษากรณี หมู่บ้าน การเคหะชุมชนสงขลา พบว่าชุมชนมีศักยภาพสูงในการที่จะพัฒนาให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา ดังนี้

1. คณะกรรมการบริหารชุมชน และแกนนำกลุ่มต่าง ๆ ควรเป็นชุดเดียวกัน มีแนวทางการปฏิบัติร่วมกันอย่างประสานสอดคล้อง เพื่อให้สามารถดำเนินงานพัฒนากลุ่มให้ บรรลุวัตถุประสงค์

2. การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนควรทำอย่างต่อเนื่อง และมีการติดตาม ประเมินผลเป็นระยะ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. ควรพัฒนาความรู้ในด้านการปฏิบัติงานแก่กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อลด ความขัดแย้งและปัญหาในการปฏิบัติงาน โดยการจัดฝึกอบรม การศึกษาดูงานจากองค์กรอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จ

Three purposes of this study are as follows: 1) to study the social structure of the community, 2) to study the perception and interpretation of the members in community about potential for strength community, and 3) to study the problems and obstacles of community potential development.

Target groups of the study are members of the community in Songkhla Housing Authority, Moo 9 Tumbol Kaoroochang, Amphor Muang, Songkhla. Observation, documentation and in-depth interview with key informants were applied to gather information.

The result of the study revealed as follows :

- 1) Social structure of community is characterized by the articulation of kinship, patron-client and faction system.
- 2) The members of community perceive and interpret the potential for strength community as the commitment of the members to the community, sense of belonging, spirit of community development, group cohesion, participation, learning process development, access to information, local knowledge management and management ability of a community committee.
- 3) Problems and threats of the capacity development are: the negative attitude of some community members to the leader, the inefficiency of community activities, lack of cohesion and devotion, selfishness, apathy, and drug addiction.

Suggestions

Result of study revealed that the community has high potential for the strength community and research has suggestion as follows.

1. Administration committee and group leaders should be the same group. They should have the same way to practice that can develop groups to achieve the purpose.
2. All activities of community should be done continuously and should be followed up and evaluated by the relevant organizations.
3. The community committee should develop work knowledge and skills of the members of community groups through training and study tour in order to reduce work conflict.